

Een betrokken dierenarts voor een schoon milieu

TEKST **PAUL KNIJFF EN JAN SOL, PLATFORM SENIOREN**

Jaap de Boer is geboren in 1954 (Willemstad, Curaçao) als zoon van een leraar (rector scholengemeenschap). Zijn moeder kwam jong te overlijden, zes dagen na de geboorte van haar zesde kind. Toen Jaap tien was, keerde zijn vader met de kinderen terug naar Nederland. Het gezin vestigde zich in Den Haag waar Jaap de lagere school afmaakte en middelbaar onderwijs volgde.

Tijdens de verlofperiodes en later tijdens vakanties bracht Jaap veel tijd door op een melkveebedrijf van familie in Groningen. Hij wilde dierenarts worden, maar werd het eerste jaar uitgeloot. Na in 1973 zijn propedeuse aan de LU te Wageningen te hebben gehaald, lootte hij alsnog in. Jaap kijkt met plezier terug op zijn studententijd. Hij was SSR-lid, was student-assistent en nam deel aan de massabestrijding. Hij werd geïnspireerd door Prof. Wagenaar ("Die zette je aan het denken") en hij bewaart goede herinneringen aan Verloskunde ("Daar werd je tenminste als aanstaand collega gezien en behandeld"). Na zijn afstuderen in 1980 werkte Jaap als assistent onder andere in Lochem. Hij noemt Rob Back als inspirerende

leermeester. In 1982 trad Jaap toe tot de maatschap Dierenkliniek Gelselaar. Later, in 2001, fuseerde de praktijk met Borculo-Neede. De combinatie bedient de regio Berkelland. In 2012 moest Jaap ten gevolge van een racefietsongeval op een ongepland moment de praktijk verlaten. Hij merkt daarover op: "Het positieve is dat je niemand in de weg hebt gezeten, maar het nadeel is dat ik niet de kans heb gekregen om af te bouwen."

MKZ

Tijdens de mond-en-klauwzeercrisis in het voorjaar van 2001 meldde Jaap zich aan om de RVV te assisteren in het MKZ-rampgebied. Het begon met bloedtappen en MKZ-enten in Oene en omgeving. Ook kwam hij in Kootwijkerbroek, waar de sfeer grimmig was. Na enige tijd werd hij aangesteld als coördinator. Hij ging met een compleet team op pad om stallen te ruimen en gezonde dieren te euthanaseren. Zijn ervaringen en gevoelens heeft hij zeer leesbaar en met eigen foto's gedocumenteerd in *Het ga je goed, lieve Evelien, MKZ-dagboek van een dierenarts* (Strengholt, 2002). In dat verslag komt naar voren dat de persoonlijke benadering wonderen kan doen bij de acceptatie van het lot door slachtoffers.

FRAGMENT UIT HET GA JE GOED, LIEVE EVELIEN

Boerenzoon John van veertien, een lichamelijk gehandicapte jongen op een skelter, de dag voor het ruimen.

“Wat vind jij er nou van?”, vroeg ik.

“Verschrikkelijk”, zei hij, “Allemaal gezonde koeien en allemaal door die minister Brinkhorst.”

Hij begon te schokken en te stamelen. De tranen stroomden hem over de wangen.

“Rustig maar,” zei ik met mijn hand op zijn schouder.

“Ik ben Jaap, heb jij ook koeien, John?”

John: “Ja, elf en die worden morgen opgehaald.”

Hij kreeg twee blikjes Sinas en twee Marsrepen van ons. We gingen naar het bedrijf om de koeien te bekijken en ontmoetten zijn vader en moeder. John zou er de volgende dag niet bij zijn.

Drie dagen later gingen chauffeur Kemal en ik nog even bij John langs. Ik vroeg wat hij ervan gevonden had. Hij herhaalde wat hij eerder had gezegd. “Ja, John, je weet waarom”, zei z'n moeder. “Dat hebben we toch allemaal uitgelegd?” Kemal gaf hem twee blikjes en vier repen.

John moest straks zijn vader maar helpen om nieuwe koeien uit te zoeken.

DE ANTIZWERFVUIL-APP: HELEMAALGROEN.

Tijdens de revalidatie na zijn ongeval kreeg Jaap het idee voor een opruimactie. Zijn fysiotherapeut adviseerde hem om te gaan wandelen. Eigenlijk had hij daar een grote hekel aan. Waar hij zich ook aan ergerde, was zwerfvuil. Tot dan toe had hij zich beperkt tot het netjes houden van het parkeerterrein van de kliniek. Maar het idee om in zijn revalidatieperiode twee vliegen in één klap te slaan, sprak hem aan. De routes die hij aflegde, hield hij bij op een kaart in zijn computer. Op die kaart waren wegen die niet aan de beurt waren gekomen niet ingekleurd. Recent afgewerkte wegen markeerde hij lichtgroen. Routes die al een tijdje niet waren gereinigd, kregen een oranje kleur. Bruin gaf aan dat een traject langer dan negentig dagen niet was bijgehouden.

De registratie was veel werk. Jaap wist een zevental anderen voor zijn idee te interesseren. Hij haalde er voor eigen rekening een app-ontwikkelaar bij. Vanaf april 2019 is de HelemaalGroen-app operationeel. Van alle app-gebruikers wordt de route geregistreerd en het resultaat is voor alle gebruikers op de kaart zichtbaar. Samen kleuren ze de kaart groen.

De ANBI-Stichting HelemaalGroen geeft Jaap veel voldoening. Afgezien van de trajecten die Jaap zelf loopt, is hij met de organisatie elke dag wel een paar uur druk, bij elkaar zeker twintig uur per week. HelemaalGroen heeft inmiddels een landelijk bereik met ruim zeventuizend deelnemers. Het project wordt ook betrokken bij andere initiatieven, zoals het project: ‘Schone vaten, Schone straten’, opgezet door fysiotherapeuten van de hartrevalidatieafdeling aan het OLVG-ziekenhuis in Amsterdam. [*](#)

Kijk voor meer informatie op: www.helemaalgroen.nl.

